

**ЯНГИ РАЙСЛАР
ИШНИ НИМАДАН БОШЛАДИ?**

4

**ҲОКИМ ЁРДАМЧИЛАРИ
ФАОЛИЯТИ ҚАНДАЙ БАҲОЛАНАДИ?**

5

Mahalla

www.xolisnazar.uz

@xolis_nazar

@xolisnazar

ШАНБА, 4 ИЮНЬ, 2022 ЙИЛ № 22 (2056)

**РАЙС
МАСЛАХАТЧИСИ,
КОМИССИЯЛАР
ВА ЖАМОАТЧИЛИК
ТУЗИЛМАЛАРИ
ҚАНДАЙ
ШАКЛАНТИРИЛАДИС**

3-саҳифада.

ОММАВИЙ ҚАБУЛ:

ҲАР УЧТА МАСАЛАДАН БИТТАСИ ЖОЙИДА ҲАЛ ҚИЛИНДИ

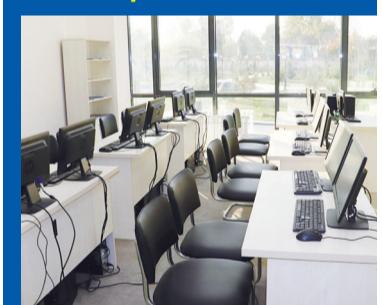
«Оммавиий қабуллар уч ойлиги» доирасида Тошкент шаҳри ва Навоий вилоятида ўтказилган учрашувларда Президентимиз асос солған халқ билан мулоқот тизими бўйича кўплаб инсонларни анча вақтдан бери ўйлантириб келётган масалаларга ечим топилди.

Эътироф этиш керакки, қабул жараёнида аксарият фуқаролар раҳбарлар ҳузуридан хурсандчилик билан, ўз муаммоларига ечим топиб қайтишиди.

Тошкент шаҳридаги оммавиий қабулларида 2 минг 212 та масала кўриб чиқилиб, уларнинг 725 таси жойида ҳал қилинди. 484 нафар мурожаатчига хуқуқий маслаҳат ва тушунтириш берилган бўлса, қолган мингдан зиёд масалани ҳал қилиш бўйича аниқ муддат ва масъуллар белгиланиб, Президент Администрацияси ва Халқ қабулхоналари томонидан назоратга олинди.

2-саҳифада.

**«МАҲАЛЛАДА
ИТ-ТЎГАРАК ТАШКИЛ
ЗТМОҚЧИМИЗ»**

Маҳалламиз чекка бўлса-да, оптик толали интернет тармоғи билан тўла қамраб олинган. Шу боис ҳудудда ишлабётган компютер клуби баъзасида ИТ-тўгарагини тузиб, ёшларни бугун дунёда юқори талаб бўлган касбга қизиқтиришни режа қилган. Бунинг учун маҳалламиздаги чет элларда ўқиб келган бир неча ёшлардан фойдаланмоқчи. Улар ҳам мазкур ташаббусга кўнгилли сифатида рози бўлишган.

7-саҳифада.

**ҲОНАДОН ДЕВОРИНИ
ЎЗГАРТИРГАН**

**ЖАРИМАГА
ТОРИЛАДИ**

6

**ТАЛАБАЛАР
ГЎШТ
ЕМАЙДИМИ?**

6

**ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ,
СОХТА
УНИВЕРСИТЕТ!**

8

ОММАВИЙ ҚАБУЛ: ҲАР УЧТА МАСАЛАДАН БИТТАСИ ЖОЙИДА ҲАЛ ҚИЛИНДИ

«Оммавий қабуллар уч ойлиги» доирасида Тошкент шаҳри ва Навоий вилоятида үтказилган учрашувларда Президентимиз асос соглан ҳалқ билан мулқот тизими буйича кўплаб инсонларин анча вақтдан бери ўйнантириб келаётган масалаларга ечим топилди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ. Сергели, Чилонзор, Юнусобод туманларида ташкил этилган очиқ-жонли мулқотлар майдонида үттизга яқин вазирлик, кўмита ва республика ташкилотлари раҳбарлари қарийб 2 мингдан зиёд масалани кўриб чиқкан бўлса, деярли ҳар уч масаладан биттаси жойида ҳал қилинди. Масалан, Ички ишлар вазирлиги масъуллари кўриб чиқкан 265 та мурожаатнинг 137 тасига шу ернинг ўзида ечим топилди. Айтайлик, 2013 йилда ички ишлар тизимидан ишдан бўшатилган Жасур Раҳимов суд-хукуқ соҳаларида амалга оширилган ислохотлар туфайли хукукий майдонда ўзининг ҳақлигини исботлашга эриши.

— Аввал ташкил қилинган худди шундай оммавий қабуллардаги мурожаатимдан сўнг, ишим Олий судда кўрилиб, оқлов хукми чиқарилган ёди, — **дэйди Ж.Рахимов.** — Бу галги мулқотлар майдонидаги мурожаатимдан сўнг, ички ишлар тизимига ишга қабул қилиндим. Орадаги 9 йиллик узилиши ҳам хизмат муддатимга кушилди.

Жараёнда яшнободлик собиқ ички ишлар ходими Наримон Беккуловнинг ҳам кўп ийлилк масаласига ечим топилди. Анча йил муқаддам ишдан ташкири вақтда катта жанханни бартараф этишга ҳардакат қилиб, оқибатда оғир тан жароҳати ҳам олган капитан Беккулов батафсил текширувларсиз ишдан бўшатилган. Бироқ бунда унинг айборд эмас, аслида жабрланувчи экани инобатга олинмаган. Оммавий қабулдаги мурожаатидан сўнг Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти бу ишни тезкор ва батафсил ўргангач, Наримон Беккуловни ички ишлар тизимига ишга тиклайдиган бўлди.

Яккасаройлик Карина Панкрантованинг айтишича, қурилиш корхоналаридан бирни улар яшаётган Яккасарой туманинаги Миробод кўясидаги худудда қурилиш қилмоқчи, бироқ бу майдон аслида хусусий ўй-жой мулқодорлари ширкетига бириттириб берилган. Бу масала Тошкент туманлараро маъмурий судида кўрилган ва аҳоли фойдасига ҳал қилув қарори чиқарилган, Тошкент шаҳар маъмурий суди апелляция инстанцияси эса бу қарорин бекор қилган. Шу боис мурожаат муаллифи масалани ҳар томонлами батафсил ўрганишини ва Яккасарой туманин қурилиш бўлиминини бу борадаги рухсатномасини ҳақиқий эмас, деб топишни сўради. Мурожаат асосида Тошкент шаҳар прокуратуроси апелляция инстанциясининг қарорини бекор қилиш буйича протест келтириди.

Мулқотлар асносида Дилором И момбоеванинг суд хукмига нисбатан протест келтириш, Элмурод Бойхоновнинг иш ҳақини ундириш юзасидан суд қарорини ижро қилди, Муқаддас Шарипованинг терговда қонунийликни таъминлаш сингари ўрганиш ва муддат талаб қиласидиган жами 176 та масала Бош прокуратура назоратига олинди.

Тошкент шаҳридаги оммавий қабулларида 2 минг 212 та масала кўриб чиқилиб, уларнинг 725 таси жойида ҳал қилинди. 484 нафар мурожаатчига хукукий маслаҳат ва тушунтириш берилган бўлса, қолган мингдан зиёд масалани ҳал қилиш буйича аниқ муддат ва масъуллар белгиланиб, Президент Администрацияси ва Ҳалқ қабулхоналари томонидан назоратга олинди.

— Автомашиналар учун импорт ўринини босуечи ён ойналар ишлаб чиқарамиз ва 40 нафар кишини доимий иш билан таъминлаганмиз, — **дэйди чилонзорлик тадбиркор Абдураим Алимов.** — Аммо шу кунларба айланма маблагдан қийналиб, буюртмаларни етказиб бера олмай қолдик. Айни шу масалага ечим излаб, мурожаат қилгандим. Тошкент шаҳар 2-сектори кўмаги билан 200 минг доллар кредит ажратилди ва корхонамизнинг барқарор ишлаб кетишига сабаб бўлди.

Қабуллардаги худди шундай мурожаатлар асосида Озода Тоийировага алимент ундириб берилган бўлса, Музаффар Ҳайдаровнинг кредитидан юзага келган нореал қарздорлиги бартараф этилди.

Қолаверса, яшнободлик Азиза Ашуреванинг ҳам 2004 йили аукцион орқали сотиб олган 6 сотих ер майдонида ўй-жой куриш буйича лойиҳани тасдиқлатиш билан боғлиқ 18 йиллик масаласи Қурилиш вазирлиги масъуллари билан мулқотдан сўнг ҳал қилинди. Аёлнинг ўй-жой барпо қулишга оид лойиҳаси тасдиқланниб, қурилишга руҳсат берилди.

Чилонзорлик Бахтиёр Ҳужаев эса Президент Ҳалқ қабулхонасига мурожаатидан сўнг 12 йил деганда доимий фойдаланиш ҳуқуқи асосида тураржой билан таъминланди. Давлат солик кўмитаси масъулларига мурожаатдан сўнг учтепалик тадбиркор Мухлиса Акрамовага ортича хисобланган қўшимча қиymat солиги қайtariladiqan bўldi.

Бир сўз билан айтганда, Тошкент шаҳридаги оммавий қабулларида 2 минг 212 та масала кўриб чиқилиб, уларнинг 725 таси жойида ҳал қилинди. 484 нафар мурожаат-

чиға хукукий маслаҳат ва тушунтириш берилган бўлса, қолган мингдан зиёд масалани ҳал қилиш буйича аниқ муддат ва масъуллар белгиланиб, Президент Администрацияси ва Ҳалқ қабулхоналари томонидан назоратга олинди.

НАВОЙ ВИЛОЯТИ. «Оммавий қабуллар уч ойлиги» доирасида Навоий вилоятида аҳоли билан мулқотлар ташкил этилмоқда. Жумладан, Навбаҳор туманинаги «Кескантарек» маҳалласида үтказилган навбатдаги учрашувда Навбаҳор, Нурота, Қизилтепа, Хатирчи ва Конимех туманлари фуқаролари иштирок этиши.

Эътироф этиш керакки, қабул жараённида аксарият фуқаролар раҳбарлар хузуридан хурсандчилек билан, ўз муаммоларига ечим топиб қайтиши.

Жумладан, Навбаҳор туманинаги «Гулистон» маҳалласида истиқомат қилувчи Мухаббат Исматова турмуш ўртоги Фиёс Жумаевни ишга жойлаштириб буйича мурожаат қилди. Унинг масаласи шу жойда ўз ечимини топди — Ф.Жумаев туман йўллардан фойдаланиш унитар корхонасига ишга жойлаштирилди.

Нурота туманинаги «Эшон Судур» маҳалласидан келган Мавжуда Исматова эса Бухоро давлат тиббиёт институтининг педиатрия факультетида таҳлил олаётган жиёни Азиз Ҳайриддиновнинг ўқишини шу институттинг даволаш факультетига

кўчириш борасида кўмак сўради. Мавжуда опанинг мурожаати ҳам вилоят ҳокими ва Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги масъул вакили ҳамкорлигига ечим топди.

— Фарзандим анча йиллардан бўён жигар церрози билан оғриб келади, — **дэйди қизилтепалик Қўзи Ибрегимов.**

— Очиги, олиб бормаган докторимиз қолмади. Қолаверса, бироз кўлим калталик қилаётгани боис операция қилдиришига ўйланниб юргандим. Бугунги қабулда масъулларга ёрдам сўраб мурожаат қилдим. Барака топишсин, фарзандимининг Ҳиндистон давлатида үтказилиши зарур бўлган жарроҳлик операцияси учун 50 миллион сўм ажратиладиган бўлди.

Бундай мулқотлар биз каби кули калта, моддий жижатдан қийнаган фуқаролар учун ўзига хос малҳам воситаси бўлмоқда.

Яна бир навбаҳорлик ёлиз аёл — Ойсанам Пирманова саратон хасталиги билан бир неча йиллардан бўён оғриб келади. У масъулларга ўз шароити ва аҳволини тушунтириб, ёрдам сўради. Ушбу фуқарога соглигини тиклаш учун дори-дармон ажратилиб, шифоҳонада даволаниши учун иштирок этиши.

Худди шундай, мулқот давомида адлия ташкилотлари томонидан 40 та мурожаат қабул қилиниб, 26 таси ўз жойида ҳал этилди, 10 нафар фуқарога хукукий тушун-

тириш берилган бўлса, 4 нафари тегишилигига кўра, давлат органлари ва ташкилотларига йўналтирилди. Фуқаролар, асосан, алимент ундириви, иш стажини тиклаш, электрон имзо олиш, тадбиркорлик субъекти очиш ва меҳнат муносабатларига оид масалаларда мурожаат қилиши.

«Оммавий қабуллар уч ойлиги» доирасидаги тадбирлар Зарафшон шаҳридаги 7-сон Болалар мусиқа ва санъат мактабида ҳам ташкил этилди. Унда Зарафшон шаҳри, Учқудук ва Томди туманларидан келган фуқароларнинг мурожаатлари тингланди. Жумладан, сайёр қабулда Навоий вилояти ҳокими вазифасини бажарувчи Нормат Турсунов 17 нафар фуқарони қабул қилиб, уларнинг 20 та мурожаатини тинглади. Фуқаролар, асосан, ишга қабул қилиш, моддий кўмак ва имтиёзли кредит бериси ҳамда савдо фаoliyati учун жойлаштириб. Қувонарлиси, мурожаатларнинг 12 таси шу ернинг ўзида ўз ечимини топди. 8 та масаланинг ижроси назоратга олинниб, уларнинг ечимини буйича чоралар белгиланди.

Оммавий қабулларда Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчisi, Маҳалла ва нуронийларни кўллаб-куватлаш вазири Турсинхон Худайбергенов иштирок этди.

МУХБИРЛАРИМИЗ.

ЯНГИ РАИСЛАР ИШНИ НИМАДАН БОШЛАДИ?

«Асосийси, одамларни бирлаштира олсанк бўлгани»

Асл қасбим ҳуқуқшунослик, узоқ йиллар мобайнида ички ишлар, адлия бошқармалари, ҳокимлик органларида хотин-қизлар масалалари бўйича ишлаб келдим. Фарғона ҳуқуқшунослик коллежида педагог сифатида дарс берга бошлаганимга кўп йиллар бўлган. Маҳалламиз аҳолисининг талаби билан номзодим раислик лавозимига қўйилди. 29 май куни ўтказилган сайловда кўпчилик менга ишонч билдириди. Албатта, бундан жуда хурсандман. Лекин, тўғриси, масъулияти бирор чўчитаётгани ҳам рост.

Куни кечга ўтган мажлисда туманимиз ҳокими, прокурор, адлия бошқармаси, солик органлари раҳбарлари ва бошқалар имконият даражасидаги барча ёрдамни беришларини айтишиди. Ахолимиз, кўчабошлиаримиз елкадош бўлишларини билдиришган. Демак, ўлаган мақсадларимизга эришиш унчлар қиёнин бўлмайди. Асосийси, одамларни эзгу мақсадлар, маҳалламиз ободлиги йўлида бирлаштира олсанк бўлгани. Қилинадиган ишлар кўп. Аввало, маҳалла учун бино барпо қилиш керак. Идоранинг жойи йўқ. Кўп йиллардан бери эшикма-эшик кўчуб юради. Ҳатто бекат жойлашган хонада ишлаган. Кейин бир тадбиркорнинг иншоотидан хона ажратилган. Ҳозирда маҳаллий кутубхона биносига кўчириляпти. Давлат-хусусий

шериклик асосида камидаги 6-7 хонали замонавий бино куриш учун ҳаракатни бошладик. Бир неча тадбиркорлар билан гаплашдик. Қишлоғимиз марказидаги ерлар кўрсатилипти. Уйлайманки, бу иш июль ойига колмай бошланиб кетади. Кам таъминланган ахолини кўллаб-куватлаш, ёшлар, хотин-қизларни иш билан таъминлаш масалаларида ўзим ўлаган режалар талайгина. Бундан ташқари, бизга ёшлар маркази, тил ўргатиш, олий таълимтага тайёрлаш бўйича ўкув курслар, маҳалла гузари, нуронийлар чойхонаси керак. Одамларимиз шунга муҳож. Барини кисқа вакт ичидаги амалга ошириш лозим. Албатта, бир қараганда бу вазифалар мураккабдек туюлади. Аммо қаловини топсанг, қор ҳам ёнади, деган гап бор. Менимча, асосий таянчимиз

тадбиркорлар бўлади. Улар ёрдамида, ўзаро манфаатли лойиҳалар асосида ўлаган барча ниятларимизга етамиз. Янги-янги иш ўринлари ташкил қиласиз. Яна бир орзўйим — маҳалламиз қинотеатрни тиклаш. Ёшлигимизда катта — 200 ўринли қинотеатр фаолият юритарди. Аммо барчамизга аен сабабларга кўра, у ҳароб ахволга келган, бўлинниб йўқ қилинган. Ҳозир эса бу соҳага яна қайта эътибор қаратилмоқда. Демак, қинотеатрларни тиклаш учун ҳаракат қиласа бўлади. Майли, аввалгилик, 200 ўринли эмасдир, аммо 50-30 ўринли кичик 3D қинотеатрлар курилса, томошибинни жалб қила олади.

**Дилобар ИСМАТОВА,
Фарғона туманидаги
«Мозортаги» маҳалла
фуқаролар йигини раиси.**

«Дастурим — узоқ йиллик кузатишлар натижаси»

Тўрткўл туманидаги «Шўрахон» маҳалласида 21 май куни ташкилланган сайлов жараёнларида аҳолимиз жуда фаол бўлишди. Уч нафар номзод орасидан айнан мен кўп овоз тўплаганим ўзимга ишончимни янада ошириди. Жараёнда номзодлар сайловолди дастурларини ҳақиқатан ҳам ҳалқ манфаати учун ишлаб чиқишигани яққол намоён бўлди. Аҳоли ҳар бир номзод дастурини ўрганиб, айнан менинг режаларимни кўпроқ маъқуллашди.

Халқقا тақдим этган дастурим аслида узоқ йиллик кузатишлар натижаси, дейиш мумкин. Чунки 58 йилдан бўён шу маҳаллада истиқомат қиласман. Фаолиятимнинг 34 йилини таълим соҳасида олиб бордим. Ота-оналар, ўқувчилар билан ишлашни ўргандим, ҳалқ дардини яқиндан хис қилдим. Энди бу ишончни оқлашга, бор билим ва тажрибамни маҳалламиз, юртимиз равнақи учун сарфлашга ҳаракат қиласман.

Режаларим улкан, маррани катта олганимиз. Насиб этса, ижтимоий хизояга муҳтоҳ қатламга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш ҳамда уларни камбагалликдан олиб чиқиши, доимий иш билан таъминлаш йўлида биргаликда ҳаракат қиласман. Шўнингдек, маҳаллада ободонлаштириш ишларини янада яхшилаш, пиёдалар йўлакчиси барпо этиш, тунги ёритгичларни ўрнатиш каби ишлар яқин

йилдаги дастуримдан ўрин олган. Мальумки, юқори натижаларга эришиш асосида қулаш шароит ётади. Шу маънода, аввало, маҳалла фуқаролар йигини биносини замонавий кўринишга келтириш ниятидаман. Жиноятнинг олдини олиш, ёшларнинг буш вақтларини мазмунли ташкил этиш учун спорт мусобакаларини кенг кўламда олиб бориш каби режаларни илгари сурмоқдамиз. Яна шу ўринда кам таъминланган оиласларнинг олий ўкув юртида таҳсил олаётган фарзандларига тўлов контрактлари учун пул маблағлари ажратиш, уларга кредит ёхуд субсидия асосида 3 йилдан 7 йилгача 14 физи молиявий ёрдам бериш устувор масалаларимиз қаторидадир.

Маҳалламиз инфратузилмасини яхшилаш, ичимлик сув тармоқларини, багча, мактаб, тибиёт муассасалари, маданият марказларини таъмирлаш

ва куриш, бир сўз билан айтганда, одамларни рози қилиш дастуримнинг устувор қисмими ташкил ётади.

Бизда буларни амалга ошириш

учун барча имконият етарли, фақат гина ҳалқ билан ҳамкорлиқда, уларнинг манфаати учун хизмат қилиш талаб этилади.

Тўрткўл туманидаги «Шўрахон» маҳалла фуқаролар йигини раиси Абдулла ҚОДИРОВНИНГ фикрларини Жамила ШИРИНОВА ёзиб олди.

«Каттақишлоқ муаммолари бирдамликда ечим топади»

Ҳамишишларим менга катта ишонч билдириб, яна бир бор фуқаролар йигини раиси лавозимига сайлашди. Илк бор 2017 йилда шу лавозимга сайдланганман. Шу кундан бошлаб ҳар куни тонгим маҳалла билан отиб, қуёшим маҳалла билан ботадиган бўлди.

Мана, янги раислик вазифасига киришганимга 10 кундан ошди. Шу муддат ичидаги маҳалламиздаги саккизта қишлоқда яшовчи 8 минг 60 нафар ахолининг ҳал бўлмаётган муаммолари, ечимини кутаётган масалаларини ўрганишга ҳаракат қилдик. Бу борада менга қишлоқ оқсоқоллари, фоалларимиз елкама-елка туриб яқиндан ёрдам бермоқда. Шу асосда маҳалла балансини шакллантириб, ким нимага муҳтоҷлиги, кимга кредит кераклигини уйма-уй ўрганиб чиқдик. Сайлов дастуримда маҳаллада ҳуқуқбузарликлар ва жиноятчиликнинг олдини олиши асосида мақсадлардан бири сифатида белгилаганман. Зоро, тинч бехавотир жойда юксалиш бўлди. Шундай тартиб

йўлга қўйилгани учун уч йилдан бўён ҳудудимизда жиноятчилик ҳолатлари қайд этилмаган. Бунда ёшларнинг буш вақти доимий банд қилингани, улар турли тўғракларга, спорт машғулотларига жалб қилингани қўл келмоқда. Маҳалламиз «Обод қишлоқ» дастури асосида кўркам қиёфа касб этган. Бундай ободлик ҳаракатлари хали тугагани ўқ. Ички йўлларга асфалт ётқизилипти, шағар тўқилиб, ободонлаштириш ишлари жадал олиб борилмоқда. Бунда маҳалла ахли четда қараб турмаяпти. Барча ўз уйи, ўз кучасини обод қилиш, ноқонуний курилмаларни олиб ташлаш, томорқаларига эътибор қаратиш пайди. Яна бир жиҳат — бундан кейин ҳам эҳтиёжманд оиласлар доимий

эътиборимизда бўлади. Уларнинг ҳар бирга ҳомийларни бириттириб, ҳам моддий, ҳам маънавий қўллаб-куватлаш ниятидамиз. Колаверса, «оила — маҳалла — таълим муассасаси» ҳамкорлиги доирасида давоматни яхшилаш, кунлик назорат ўрнатиш, болалар тарбиясида уч ҳалқа тамойилидан самарали фойдаланиш ҳаракатидамиз. Бир нарса аниқ: раис ҳеч қачон якка ўзи нимадир қила олмайди. Албатта, маҳалладошлар унга кўмакчи. Фақат раис қачон ва қай тартибда иш олиб бориш кераклигини билса бўлгани.

**Башорат ШАМСИЕВА,
Жомбай туманидаги
«Каттақишлоқ» маҳалла
фуқаролар йигини раиси.**

ҲОКИМ ЁРДАМЧИЛАРИ ФАОЛИЯТИ ҚАНДАЙ БАҲОЛАНАДИ?

Президент ташабуси билан маҳаллаларда иш бошлаган ҳоким ёрдамчилари фаолиятининг биринчи ярим йиллиги якунига етмоқда. Биламизки, уларнинг зиммасига, асосан, ҳудудда камбағалликни қисқартириш, янги иш ўринларини яратиш юкландган. Утган даврда улар билдирилган ишончни оқладими? Ишлаб чиқилган баҳолаш тартиби қай тарзда ўтказилади?

Ушбу саволларга жавоб олиш учун Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳузуридаги Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги мутахассисларига мурожаат қилдик.

— Баҳолаш жараёни ҳар чорак якуни бўйича бир марта «Онлайн маҳалла» платформаси орқали электрон тарзда ўтказилади, — дейди **Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги бошқарма бошлиги Сирохиддин Расулов.**

Самарадорлик кўрсаткичлари 6 та статистик кўрсаткич ва 5 та саволни ўз ичига олган сўровномадан иборат бўлади. Баҳолашнинг **1-босқичида** фаолияти натижадорлиги максимал 100 баллда баҳоланиб, статистик кўрсаткичларга 80 балл, сўровномага 20 балл берилади. Статистик кўрсаткичлар бўйича 80 балл 6 та кўрсаткич бўйича 10-15 балл интервалида таксимланади. Сўровнома бўйича 20 балл 5 та савол бўйича тенг миқдорда 4 баллдан таксимланади.

2-босқичда кўрсаткичларни хисоблаш усули орқали 6 та кўрсаткич аниқлаб олиниади. Бунда хатловдан ўтказилган хонадонларга 15 балл, хатлов сўровномасининг сифати, яъни дастур аниқлай оладиган даражадаги техник камчиликлар йўлги учун 3 балл, хонадонлар сонининг тўлиқлиги ва мослиги учун 4 баллгача берилади. Ҳоким ёрдамчиси кирилган рақамлар, маҳаллалар кесимида кирилган назорат рақамларидан 10 фоизгача кўп бўлса, максимал балл берилади. Колган ҳолларда рақамлар неча фоизга фарқ қилаётган бўлса, балл шунча фоизга камайтирилади.

Оилалар сонининг мос ва тўлиқлиги учун 1 балл, хатлов сўровномаси кичик жадвалларини тўлдирилганлик даражаси учун 6 баллгача баҳоланади. Бунда паспорт ва телефон рақамлари тилик кирилган ёзувларнинг маҳалла ахолиси сонига нисбати бўйича тумандаги энг юқори кўрсаткичли маҳаллага максимал, бошқа маҳаллаларга унга нисбатан фоиз ҳисобида балл тақсимланади.

Бандлиги таъминланган ахоли сонига қараб 13 баллгача кўйилади. Узини ўзи банд килиш даражаси юқори бўлса, 12 баллгача олиш мумкин. Бунда узини ўзи банд килилган ахоли сонининг маҳалла ахолиси сонига нисбати бўйича тумандаги ўртача кўрсаткичдан 10 фоиз ёки ундан юқори кўрсаткичли барча маҳаллаларга максимал балл берилиб, колган маҳаллаларга шу рақамга нисбатан фоизда ҳисобланади.

Касб-хунар ва тадбиркорликка ўқишига йўналтирилган ахоли сони бўйича 12 балл, янги ташкил этилган кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларига 13 баллгача берилади. Ҳисобот даврида янги ташкил этилган ва тугатилган кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари (юридик ва жисмоний шахслар) сони ўртасидаги фарқнинг маҳалла ахолиси сонига нисбати бўйича тумандаги ўртача кўрсаткичдан 10 фоиз ёки ундан юқори кўрсаткичли барча маҳаллаларга максимал балл берилиб, колган маҳаллаларга шу рақамга нисбатан фоиз ҳисобида балл кўйилади.

Агарда ҳисобот даврида янги ташкил этилган ва тугатилган кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари (юридик ва жисмоний шахслар) сони ўртасидаги фарқ манфий рақам бўлса, «0» балл билан баҳоланади. Ўз навбатида, ахолига кредит маблағлари ажратилиш ҳолати бўйича 15 баллгача тўплаш имкони бор. 10 кундан ортиқ муддатда кўриб чиқилган (кўриб чиқилмаган) аризалар сонининг, жами келиб тушган аризалар сонига нисбати бўйича фоиз ҳисобида 5

баллгача, маҳаллага ажратилган чораклик лимитнинг тўлиқ ўзлаштирилганлиг (тавсиянома берилганлик) даражасига фоиз ҳисобида - 5 баллгача, 5 кундан ортиқ муддатда кўриб чиқилган (кўриб чиқилмаган) маҳсулот ёки хизматларни қабул қилиш тўғрисидаги фактурулар сонининг, жами қабул қилинган фактурулар сонига нисбати бўйича (далолатнома вақтида тузилганлиги бўйича) фоиз ҳисобида - 5 баллгача кўйилади.

3-босқичда эса кўрсаткичлар маҳалланинг географик жойлашуви, яъни марказдан яқин-узоқлигини инобатга олиб қайта ҳисобланади. Бунда улар 5 та тоифа асосида баҳоланади. Яъни, шаҳарда, туман марказида, туман марказигача 30 км бўлган масофада, туман марказидан 30 км дан олис масофада, тозли ва чўл ҳудудида, чегара (ёки анклав) ҳудудида жойлашгани инобатга олинади.

4-босқичда ҳар бир кўрсаткич бўйича тегишли баллар жамланиб, статистик кўрсаткичлар бўйича умумий балл ҳисобланади.

5-босқичда ҳоким ёрдамчисининг шахсий сифатлари сўровнома асосида баҳоланади. Сўровнома «Онлайн маҳалла» платформа орқали электрон ўтказилади ҳамда сўровнома ўтказишнинг ташкилий ишларига туман (шаҳар) Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш маркази раҳбари ҳамда маҳалла раиси субъекти ҳисобланади.

Уларнинг амалдаги лавозими вакант бўлган ҳолларда ўринбосарлари баҳолайди ёки баҳолашда қатнашмайди. Ҳар бир ҳоким ёрдамчиси бўйича ҳар бир рееспондент 1 тадан анкета тўлдиради. Анкета 5 та саволдан иборат бўлиб, саволлар сифат баҳоси 0 дан максимал 4 баллгача белгиланади.

Шу тартибда ҳоким ёрдамчисининг тўплаган жами бали тўлдирилган анкеталардан тўплланган баллнинг ўртача киймати ҳисоблаб чиқилади. Якунда ҳисобланган кўрсаткич асосида ҳоким ёрдамчилари фаолияти натижадорлиги интервал шкала ёрдамида «аъло», «яхши», «қониқарли» ва «қониқарсиз», деб баҳоланади. Утган давр орасида биринчи чорак натижалари эълон қилинди. Унга кура, ҳоким ёрдамчилари томонидан 2022 йил январь-март ойларида

768 та маҳалла «аъло», 2 163 та маҳалла «яхши», 2 770 та маҳалла «қониқарли» ва 3 636 та маҳалла «қониқарсиз» деб топилди. Ҳудудлар кесимида **Хоразмда** 80 фоиз, **Сирдарёда** 77,5 фоиз, **Бухорода** 76,3 фоиз, **Намангандаги** 75,3 фоиз ва **Қорақалпогистон** Республикасида 75,8 фоизлик натижага қайд этилган.

Ҳоким ёрдамчилари кесимида **Кизилтепа** туманидаги **«Хўжакўргон»** маҳалласи 99,5 фоиз, Учқурғон туманидаги **«Бўйтон»** маҳалласи 99,0 фоиз, Янгиариқ туманидаги **«Оқмачит»** маҳалласи 98,5 фоиз, Тупроққальта туманидаги **«Иўлдош Охунбобоев»** маҳалласи 97,8 фоиз натижага билан **республикада энг яхши бўлди**.

Аммо шу билан бирга, энг паст натижага кўрсатган ҳоким ёрдамчилари ҳақида ҳам тухталиб ўтиш лозим. Масалан, Учтепа туманидаги 60 та маҳалла фуқаролари йиғинлари ҳоким ёрдамчиларидан 45 фоизи (27 нафари) паст баҳо олган. Ўз навбатида айрим ҳудудлардаги ҳоким ёрдамчиларининг пораҳўрлик билан кўлга тушиб ҳоллар эса тизимда ҳали қиласиган ишлар кўплигини кўрсатади.

Энг сўнгги хабарга кўра, Фарғона вилоятида ҳам 40 нафар ҳоким ёрдамчиси лавозимидан бушатилган.

Хайрулло АБДУРАҲМОНОВ.

ХОНАДОН ДЕВОРИНИ ЎЗГАРТИРГАН ЖАРИМАГА ТОРТИЛАДИ

Ўтган давлар мобанинда күп қаватли уйларда яшайдиган фуқаролар хонадонлари деворлари, таянч конструкцияларини ўз билганича ўзгартириб, бинонинг умумий ҳолатига катта зарар етказгани бор гап. Бу жатто 9, 12, 16 қаватли тураржой бинолари ҳам кузатилган. Ваҳоланки, мазкур ҳолат ишоотнинг тури табиий оғатлар, зилзилалар олдида оқиз қилиб қўяди. Унинг яроқлили муддатига жиддий салбий таъсир этади.

Масалан, 2020 йилда поитахтимизнинг Учтепа туманинг 23-мавзесидаги 20-йуба рўй берган воеани олайлик. Ушандо фуқаро ўйнинг ўзига тегишили бўлган иккى квартирасини бирлаштириш учун деворларни қоидалага хилоф равишда бузган, иккала хонадан балконини ортиқча оғир материяллар билан ўзгартиргани оқибатида куий қаватдаги барча бошқа балконларга зарар еттиб, кулаб тушганди. Яхшики, инсонлар жабр кўрмаган. Аммо воеек фожиалироқ якунланishi мумкин эди. Шу каби ҳолатлар қатор бошига вилоятларда тақорланиди. Боз устига, айримлар томонидан қилинган ноконуни ўзгаришлар уйларнинг коммунал тизимларига жиоддий зарар етказган, уларнинг самарадорларигин пасайтирган вазиятлар ўйқ эмас. Хўш, нима қилмоқ керак?

► ҲОЛАТ

ТАЛАБАЛАР ГЎШТ ЕМАЙДИМИ?

Ўзбекистонда озиқ-овқат маҳсулотлари йиллик истеъмолдан таҳминан тенг ярми импорт ҳисобидан қопланади. Бундай шароитда глобал бозорда юз берадиган ҳар қандай тебраниш ички бозордаги нархга жиддий таъсир кўрсатмоқда. Украина ва Россиядаги қиёсий-иқтисодий вазият жаҳон бозорида, шу жумладан, Узбекистонда ўсимлик ёғи, шакар, буғдой каби маҳсулотлар нархларининг кескин ўсишига олиб келмоқда.

МЕН ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ АСОСИДА ЎКИЙМАН ВА ТАЛАБАЛАР ЁТКОХНАСИДА ЙШАЙМАН ИЖАРАДА ТУРИБ, КОНТРАКДА ЎКИЙДИГАН ТАЛАБАЛАР ҲАҚИДА ГАПИРАДИГАН БУЛСАМ, НАФАҚАТ УЛАРГА, БАЛКИ УЛАРНИНГ ОТА-ОНАСИГА ҲАМ ҲОЗИРГИ ҲОЛАТ МОДДИЙ ЖИҲАТДАН ҚИЙИНЧИЛИК ТУГДИРЯПТИ.

Бундан ташқари, Хиндистон ички таъминотда маҳсулот узилиш ва нархлар ўсишига йўл қўймаслик мақсадида гуруч экспортини чеклаши мумкин. Маълумотларга кўра, Хиндистон гуруч етишириш бўйича жаҳонда Хитойдан кейинги иккичи ўринда турди ва охирги иккى йил ичада 150 дан ортиқ давлатга гуруч етказиб берган. Рақамлар мисолида қаралса, 2021 йилда Узбекистонга умумий қиймати 313,6 млн. долларга тенг ўсимлик ёғи импорт қилинган. Жами импорт қилинган ўсимлик ёғининг 66 фоизи Россиядан кириб келган бўлса, 25 фоизи Қозогистон ҳиссасига тўғри келади. Агар мазкур икки давлатда қандайдир берқарорлик юзага келадиган бўлса, бу ички бозоримизда ўз аксими кўрсатмасдан қолмайди.

Мисол учун, январь-февраль ойларида бир литр ўсимлик ёғи ўртача ҳисобда 16 000-17 000 сўмни ташкил қилган

бўлса, ҳозирда бу нарх 23 000-23 500 сўмга тенглашмоқда. Бундан ташқари, йил бошида картошканинг қиймати 2 500-3 000 сўм бўлган бўлса, ҳозирда 8 000 сўм. Уннинг нархи ошгани сабаби ноннинг қиймати кўтарилимоқда. Мисол учун, айни пайдай дўёнкорларда «буханка» нон 2 800 сўмдан сотилмоқда. Ваҳоланки, май ойида уннинг нархи 1 600 сўм эди. Айниска, шакар маҳсулотининг нархи бир неча ой аввал 7 900 сўм эди. Ҳозирда эса 10 500-11 000 сўмни ташкил этмоқда.

НАРХ ТАЛАБАЛАРГА ҚАНДАЙ ТАЪСИР ҚИЛМОҚДА?

Озиқ-овқат нархининг кескин кўтарилиши, албатта, ижтимоий қатламга салбий таъсир кўрсатмай қолмайди. Шулар жумласидан талабаларга ҳам. Талабалар орасида олиб борган суринширувларимизда

реконструкция қилиш туфайли йўл қўйилган бузилишларни, кўп квартиralи уйга туташ ер участкасида ўзбошимчалик билан курилган иморатларни (иншоотларни), шунингдек, уларнинг оқибатларини ихтиёрий равишда бартараф этса, жавобгарликдан озод этилади. Матъмурй ҳукуқбузарлик түгрисидаги ишлар Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги ҳузуридаги Кўп квартиralи Уй-жой фондидан фойдаланиш соҳасини назорат қилиш инспекцияси томонидан кўриб чиқиласdi.

СОЛИҚ КОДЕКСИННИГ НИМА ДАХЛИ БОР?

Қонун билан Солиқ кодексига қатор ўзгаришлар кирилтиди. Масалан, бошқарувчи ташкилотлар ёки кўп квартиralи уйларни бошқарувчилар томонидан умумий мол-мulkни бошқариш, унга техник хизмат кўрсатиш ва уни таъмирлаш, шунингдек, кўп квартиralи уйларга туташ ер участкаларини ободонлаштириш бўйича кўрсатилётган хизматлар ҳамда

бажарилётган ишлар бўйича айланма солик солишдан озод этиломоқда. Бу бўйича кўрсатилган хизматлардан ҳамда бажарилган ишлардан олинган маблағлар солиқ тортимайдиган бўлмоқда.

Натижада хизмат кўрсатувчи корхоналарда йилига 10 миллиардлаб сўм маблағ ортириб қолинади. Ортирилган маблағларни Уй-жой фондидан сақлаш ва атроф инфратузилмаси, йўллар, ариклар, болалар майдончалари, кузатув камералари кабилларга сарфлаш имкони вужудга келади. Бундан ташқари, тизимда авж олган корупциянинг чекланишига хизмат қилади.

Умуман, кўп қаватли уйлар конструкциясини ўзбошимчалик билан ўзгаришиш, инсоннинг нафақат ўз мулки ва хавфисизлигига, балки мазкур бинода яшайдиган барчанинг тақдирига бевосита боғлиқ ҳолат экани шубҳасиз. Шу боис мазкур соҳада масъулиятлизилларга қатбий чек қўйиш вақти келгани тайин.

Дилнур МАМАСАФОЕВА.

бунга яна бир бор амин бўлдик.

— Озиқ-овқат қиёматининг кўтарилигани бизни бирор тушкулликка туширди,

— дейди Узбекистон давлат жаҳон тиллари университети талабаси Муҳлиса Орифова. — Чунки стипендијамизни тежаб ишлатам тақдиримизда ҳам бир ойга еттамайти. Бир томондан олаётган стипендијаларимиз миқдори ошганидан хурсанд бўлсан, яна бир тарафдан маҳсулотларнинг нархлари кўтарилигани бизни хавотирга солмоқда.

Мен давлат бюджети асосида ўқийман ва талабалар ёткохнасида яшайман. Ижарада турриб, контракда ўқийдиган талабалар ҳақида гапирадиган бўлсан, нафакат уларга, балки уларнинг ота-онасига ҳам ҳозирги ҳолат моддий жиҳатдан қиёчинчлик туғдирияти.

— Нархларнинг кўтарилиши сабабли талаба

лар ичада ўқишдан ташқари ишлатига эхтиёж тутупади,

— дейди мазкур университетининг яна бир талабаси Исройлхон Мурбатхонов.

— Чунки ўтиллар ота-онасидан ортиқча пул талааб қила олмайди. Албатта, ишлаш давомида ўқишга салбий таъсир кўрсатиш ҳолатлари мавжуд.

Кўлига даромад тушуётган талабада ўқимасам ҳам бўлар экан, деган тушунча келади.

Яна бир гап: яқинда ойликлар ошди, шунга монандо контракт тўловлари миқдори кўтарилиши мумкин. Бирор негадир стипендија миқдори ошмади.

Хўш, озиқ-овқат ҳамда контракт тўловлари кўтарилиши бир вазиятда стипендија ошмаса, ижарада яшовчи талабалар ҳақида ким ўйлади?

НИМА ҚИЛМОҚ КЕРАК?

Дарҳақиқат, бугун дунёда вузудга келган вазият

давлатларда ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолини кўллаб-кувватлаш салмоини ошириши талаб этмоқда. Бу борада талабалар эътибордан четда қолмаслиги лозим.

— Менинча, талабалар қиёчинчликка дуч келмасликлари учун арzonлаштирилган озиқ-овқат ярмаркаларини ташкил этиши айни муддАО бўлар эди, — дейди ҮзДЖТУ Медия ва коммуникация факультети ёшлар ишлари бўйича декан ўринбосари Фарруҳ Эшмаматов.

— Ярмаркалар талабалар ёткохналири, олий таълим мусассаларида ўтказилиши керак. Бундан ташқари, талабалар ошхоналарини кўпайтиши, бу мусассаларга турли имтиёзлар бериш орқали вазиятдан осон чиқиб кетши мумкин.

Зулфизар САИДАХМАДОВА, Феруза ЭШКОБИЛОВА, ҮзДЖТУ талабалари.

— Нархларнинг кўтарилиши сабабли талаба

3

МАҚСАД АНИК — ХАЛҚ ВА ДАВЛАТ ЎРТАСИДА МУСТАҲКАМ
КҮПРИК ЯРАТИБ, КАМБАҒАЛЛИККА БАРҲАМ БЕРИШ.ЯНГИ РАЙСИМИЗ ЖУДА ҲАРАКАТЧАН АЁЛ. УЗОҚ ҚИШЛОҚ БЎЛИШИМИЗГА ҚАРАМАЙ,
ХУДУДИМИЗДА АЁЛЛАР УЧУН ФИТНЕС-КЛУБ ТАШКИЛЛАШТИРГАН.

3 ойда 47 мингта янги тадбиркор

«WORLDOMETER» сайтининг маълумотларига кўра, айни пайт ер шари аҳолиси 7 миллиард 900 миллиондан ошиб кетган. Дунё ҳар қанча тараққий этса-да, камбағаллик даражаси ҳам ўсиб бормоқда. Шу боис мамлакатлар камбағалликни бартараф этиш йўлида турли дастурлар ишлаб чиқмоқда. Ўзбекистонда бу муаммони бартараф этиш ва аҳолининг ихтимоий ҳимояга мухтоҷ қатламини куллаб-куватлаш борасида муйян ишлар амала оширилмоқда.

Жумладан, 2022-2026 йилларга мўлжалланган янги Ўзбекистон стратегиясида камбағалликни икки баробарга қисқартириш вазифаси белгиланган. Бу йўлдаги ҳаракатларни жадаллаштириш учун давлатимиз раҳбари ташабуси билан алоҳида институт — ҳар бир маҳаллада тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ҳоким ёрдамчиси лавозими жорий этилди. Мақсад аник — халқ ва давлат ўртасида мустаҳкам кўпrik яратиб, камбағалликка барҳам бериш. Ўтган қисқа вақт ичидаги ҳоким ёрдамчилари томонидан 6 900 000 та хонадон хатловдан ўтказилиб, дастлабки уч ойда 50 мингта оиласи тадбиркорлик лойиҳалари учун 1 триллион 300 миллиард сўм кредит ва 20 миллиард сўм субсидия ажратилди. Натижада жойларда 47 мингта янги тадбиркорлар

фаолияти йўлга кўйилди. 8 мингта кичик саноат ва сервис лойиҳалари ишга туширилди. Фарғона вилояти Тошлоқ туманидаги «Ўзбекистон» маҳалласида фаолият юритаётган ҳоким ёрдамчиси Зиёда Ҳалирова иш жараёнда юкори самарадорликка эришиб, худуд ривожида муносиб хисса кўшмоқда. — **дәйди 3.Ҳалилова.** — Илисизларни аниқлаб, тоифаларга ажратдик. Илисизлар сони 170 нафардан ортиқ. Шу кунгача уларнинг 90 фоизини иш билан таъминладик. 144 нафар фуқарога 15 сотихдан ер ажратиб бердик. 21 нафар фуқарога 18-30 миллион сўмгача кредитлар ажратдик. Жами шу кунгача 350 миллион сўм кредит берилди. Улар имкониятдан фойдаланиб, иссиқхона, паррандачилик каби ўйналишларда иш бошлишади. Бундан ташқари, аёлларни иш

билан таъминлаш учун хонадонларда ишак курти бокшини ўлга кўйдик. 260 нафар аёлимиз мавсумий ишчи сифатида банд бўлди. Оиласи қорхоналар, якка тартибдаги тадбиркорлик субъектлари ташкил қўйдик. Уларда камиди 3 тадан янги иш ўрни яратиди. Маълум бўлишича, маҳалланинг аксар аҳолиси дехқончилик билан шуғуллангани учун уларга 15 сотихдан ер ажратиб берилгани бугун ижобий натижасини бериб ултурган. Эътиборлиси, ер олганлар орасида 43 нафар чет элдан қайтган мигрантлар ҳам бор. Бугун улар ўз маҳаллаларида даромад топиб, оила бокишмоқда. Жумладан, кимошиб савдосида ер олган Соликон Абдураҳимовнинг фарзанди энди оила бокиш учун Россияга кетмайдиган бўлди. Бундан ота жуда хурсанд. Яна бир сұхбатдошимиз Жавоҳир Маъмурев жорий йил олий ўқув юртига ўқишига кира олмаганди. У берилган имкониятдан фойдаланиб,

10 йилга 15 сотих ер олди. — Ўқишига кира олмаганидан кейин вактинча ишсиз бўлиб қолгандим, — **дәйди Ж.Маъмурев.** — Мана энди аукционда ер ютиб, давлат хизматлари марказидан гувоҳнома олдим. Картошха экдим, насиб қўлса, юкори ҳосил купятман. Ер олишида ҳоким ёрдамчиси китта ёрдам берди. Қолаверса, ҳар куни ҳолимиздан хабар олади. Бугун маҳаллада аҳолини камбағаллиқдан чиқаришда иссиқхоналар муҳим ўрин тутяпти. Аввал маҳаллада 3 донагина иссиқхона ишлаган бўлса, бугун уларнинг сони 21 тага етган. Масалан, Доңиёр Усмонов 22 миллион сўм имтиёзли кредит олиб, хонадонида 2,5 сотихли иссиқхона ташкил этган. Кунора 20-25 килограммдан қалампир узиб, 45 минг сўмдан сотяпти. — Иссиқхонани жорий йил марта ойда ташкил этгандом, — **дәйди Д.Усмонов.** — Натижада яхши бўлди.

Нафакат мен, барча оила тъзоларимизнинг бандлиги таъминланди. Кредит олишида қийинчилик кўрмадим. Бир ҳафтада олдим. Насиб қўлса, яна битта иссиқхона кураман. Маҳаллада ҳоким ёрдамчиси ташаббуси билан дурра ва дастрўмол ишлаб чиқардиган цех ташкил қўлинган бўлиб, бу ерда «Аёллар дафтари»да рўйхатда турувчи 7 нафар аёл иш билан таъминланди. Акмал Жўраев ҳоким ёрдамчисининг таклифи билан маҳалла худудидаги қаровсиз кўлда паррандачиликни йўлга кўди. Банкдан 20 миллион сўм имтиёзли кредит олиб, 260 дона ўрдак сотиб олди. Бугун кунига 100 та тухум сотиб, 100 минг сўмгача фойда қўлмоқда. Келажакда фаолиятини янада кенгайтириб, ўрдаклар сонини 5 000 тага етказмоқчи. Агар кунига 3 000 минг дона тухум олинса, бу кунига тахминан 3 миллион сўм даромад, деганидир.

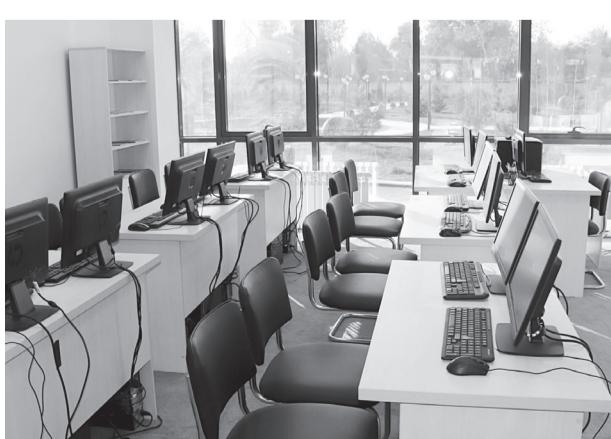
Мақсадбек ФАЙЗ.

ЎТГАН КИСКА ВАҚТ
ИЧИДА ҲОКИМ
ЁРДАМЧИЛАРИ
ТОМОНИДАН 6 900
000 ТА ХОНДОН
ХАТЛОВДАН
ЎТКАЗИЛИB,
ДАСТЛАБИЧИ УЧ ОЙДА
50 МИНГТА ОИЛАВИК
ТАДБИРКОРЛИК
ЛОЙИХАЛАРИ
УЧУН 1 ТРИЛЛИОН
300 МИЛЛИАРД
СУМ КРЕДИТ ВА
20 МИЛЛИАРД
СУМ СУБСИДИЯ
АЖРАТИЛДИ.

► МАҲАЛЛА ҲАЁТИДАН

«МАҲАЛЛАДА IT-ТЎГАРАК ТАШКИЛ ЭТМОҚЧИМИЗ»

Маҳалламиз Қўқон хонлиги даврида вужудга келган. Ўша пайтдаги урф-одатлар асосида номланган. Ўтган давр мобайнида юқоридан келиб бир неча марта маҳалла номини ўзгартиришини сўрашган.

«Янги ҳаёт», «Гузар», «Ўзбекистон» каби номлар таклиф қилинган. Лекин аҳоли кўнмади. Тарихий номларни ўзгартириш мақсадга мувофиқ эмас, деб топилди. Вилоят таклиф қилинган номларни эса учта янгидан ташкил қўлинган кўчаларимизга кўйдик. Жорий сайловда ўз номзодимиз илгари сурмадим. Аввало, қаридим. Маҳаллага югуриб-елиб ишлайдиган ёшлар керак. Биз кўлимиздан келганини қилдик. Энди ёшларнинг навбати. Шунга қарамай, жараённи ўюштириш, ташкиллаштиришга бошқош бўлдим. Ҳаммаси

қонунларимизга мос, тўғри ўтказилди. Одамларимиз раисликка педагог синглимиз Мўмина Ориповани муносиб, деб топиши. Ўйлашимчча, бемалол эплаб кетади. Тушунмагани, билмаганини ўргатишга эса биз елкадош бўламиз. Янги раисимиз жуда ҳаракатчан аёл. Узоқ қишлоқ бўлишиимизга қарамай, худудимизда аёллар учун фитнес-клуб ташкиллаштирган. Хотин-қизларнинг муаммоларини яхши англайди. Соглом турмуш тарзини тарғиб қилиш, оиласи тинчлигини сақлашда аввалдан фаол.

Унинг дастуридан ҳам мазкур масалалар ўрин олганди. Бундан ташқари, янги раисимиз худудда турли тўғараклар, ўқув марказларини кўпайтириш устида ишлашни ваъда қилган. Масалан, тикувчилик, дурадгорлик бўйича мавжуд усталаримиз, ҳунармандларимиздан фойдаланиб одамларимизни касбга ўргатмоқчи. Маҳалламиз чекка бўлса-да, оптик толали интернет тармоғи билан тўла қамраб олинган. Шу боис худудда ишлётган компьютер клуби баъзасида IT-тўғарагини тузиб, ёшларни бугун дунёда юқори талааб бўлган

касбга кизиқтиришни режа килган. Бунинг учун маҳалламиздаги чет элларда ўқиб келган бир неча ёшлардан фойдаланмоқчи. Улар ҳам мазкур ташаббусга кўнгилли сифатида рози бўлишган. Албатта, бу каби ташаббуслар ёшлардан чиқади. Уларгина худудларни янгиликлар ва тараққиётга ошно киладилар. Биз эса ёшларга доимо елкадош бўлиб қоламиз.

Гулшаной БОТИРОВА,
Фурқат туманидаги
«Чек-чувалдоқ»
маҳалласи фаоли.

Мактаб битириувчилари учун муҳим палла келди. Улар катта ҳаёт остоносида туришибди. Ешларнинг бир қисми ўзи хоҳлаган касб-хунар эгаси бўлишни мақсад қилган бўлса, бошқалари олий ўқув юртига хужжат топшириш ҳаракатида. Мақсад аниқ — келажакда етук мутахассис бўлиш.

Эътиборлиси, бугун мамлакатимизда олий таълим тизимиш нинг ислоҳ этилиши натижасида абитуриентларга янада кулай имкониятлар яратилди. Қабул квоталари оширилди, университет ва институтлар сони кўпайди. Айниқса, бунда нодавлат олий таълим муассасаларининг соғлом рақобатга киришгани ёшлар учун танлов имкониятини ошириди.

Афсуски, жараёнда айрим оғлирлар томонидан ўзини олий ўқув юртиданман, дея таништириб, абитуриентларни алдаша уринишлар кузатилмоқда. Масалан, яқинда бир танишим «Термиз шаҳридаги «UNIVERSITY AT-TERMIZIY» МСНЖ томонидан берилган дипломлар Узбекистонда олий таълим мусасасаси дипломи сифатида тан олинадими?», деб сураб қолди. Тўғриси, бу университет ҳақида маълумотга эга бўлмаганин учун аниқ жавоб берга олмадим.

Кейин мана шу университет ҳақида маълумот изладим. Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси матбуот хизмати раҳбари Шавкат Ҳўжақуловнинг маълум қилишича, бу университет олий ўқув юрти сифатида ҳеч қандай лицензияга

эга эмас.

— Қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга мувофиқ, Таълим инспекциясидан олий таълим хизматлари кўрсатиш учун лицензия олмаган нодавлат олий таълим ташкилотлари томонидан берилган дипломлар тан олинмайди, — дейди Ш.Ҳўжақулов. — Хусусан, «Таълим тўғрисида»ги қонуннинг 29-моддасига асосан, нодавлат таълим ташкилотлари лицензия олинган кундан эътиборан таълим фаoliyati билан шувуланиша ҳақли. Нодавлат таълим ташкилотларига лицензия берриш Таълим сифатини назорат қилиши давлат инспекцияси томонидан Вазирлар Махкамасининг 2022 йил 21 февралдаги 80-сон қарори асосида амалга оширилди.

Уз навбатида, таъкидлаш жоизки, сўнгги йилларда нодавлат таълим ташкилотлари сони бир неча баробарга ошиб, давлат ва нодавлат таълим ташкилотлари ўртасида ўзаро соглом ракобат муҳити шаклланмоқда. Мазкур жараёнларда Таълим инспекцияси томонидан нодавлат таълим ташкилотлари фаoliyatiни лицензиялаш тизимини содда-

лаштириш билан бирга, талабгорларнинг мурожаатларини кисқа муддатларда кўриб чиқиш тизими ўйла кўйилган.

2018-2020 йиллар оралигига лицензияга эга бўлган нодавлат олий таълим ташкилотлари сони 13 тани ташкил этган бўлса, 2021 йилда 21 та нодавлат олий таълим ташкилоти фаoliyati лицензияланди. Уларнинг рўйхати давлат инспекцияси веб-сайтига жойлаштирилиб, маълумотлар мунтазам янгилаб борилмоқда.

Шуни ёдда тутиш муҳимки, тегишли лицензияга эга бўлмаган ёки белгиланган тартибида аккредитациядан ўтмаган таълим ташкилотлари томонидан берилган олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатлар нафакат Узбекистон Республикасида, балки бошқа давлатларда ҳам тан олинмайди.

Юқорида номи кельтирилган мусасасага олий таълим ташкилоти сифатида лицензия олиб, фаoliyatiни қонуний асосда юритишилари учун ҳеч қандай тўсик мавжуд эмас. Шунингдек, нодавлат олий таълим хизматларини кўрсатиш истагида бўлган тадбиркорлар қонунчиликда белгиланган тартибида тегишли лицензияни олгандан кейингина

фуқароларимиз ўртасида тарғибот-ташвиқот ишлари амалга оширишилари максадга мувофиқ.

Мутахассиснинг ушбу жаъобидан кейин ўзини олий ўқув юрти, дея танишитираётган олийгоҳ ҳақида тўлироқ маълумот изладик. Жорий йилнинг 21 апрелида қайта ишга тушнирган расмий каналда 288 нафар обуначи бор экан. Ҳайратланарлиси, ҳеч қандай рухсатга эга бўлмаган хусусий ташкилот чиндан ҳам университет сифатида мисли кўрилмаган хизматлар тақлиф этмоқда.

Жумладан, университет кўшини мамлакатлардан Қозогистон, Қирғизистон, Тоҷикистон, Россия ва европа давлатлари — Польша, Литва, Латвия, Германия, Испания университетлари ҳамда ТОП-1000 талика кирган олий ўқув юртлари билан ҳамкорлик қилиши кельтирилган. Абитуриентларни янада ишончини оширадигани агар улар талаба бўлса, мана шу хорижий университетларда онлайн ўқиш ва бутун дунёда тан олинган дипломга эга бўлиши маълум қилинган.

Ваҳоланки, бу хабар — ФИРТ ЁЛҒОН! Чунки мамлакатимизнинг ўзида, ҳатто онлайн таъ-

лим шаклида олинган дипломлар ностирификация қилинмайди. Шунингдек, ўзлари олий ўқув юрти сифатида фаолият юритиши хукуқига эга бўлмаган ҳолда чёт эл университетларида таҳсил олаётган талабаларни университетта ўқишини кўчиришлари мумкинлиги эълон қилинган.

Хўш, булар ўз хизматларига қанча нарх белгилаган, деб ўйлайиз?

1- ва 2-курслар сиртқи-онлайн ўқиш учун тўлов-контракт суммаси 8 220 000 сўм, сиртқи таълим шакли учун 9 864 000 сўм.

Иқтисодиёт, тарих, Ахборот технологиялари, Педагогика ва психология, Бошлангич таълим йўналишларидаги қабул имтиҳон ва сухбат шаклида ўтиши айтилган. Кўпчиликка қизик ва тушнариси жиҳати, бу имтиҳонлар қандай тартибида ва асосда ўтказилади? Имтиҳон саволлари ким томонидан тайёрланган?

Янада ажабланарлиси, уларга алданбўй қолган ёшларнинг бесамар ўтган 4 йиллик умри уволидан, наҳотки, шу ишни қилаётгандар қўрқмаса?

Хайрулло АБДУРАҲМОНОВ.

**ТЕГИШИ
ЛИЦЕНЗИЯГА ЭГА
БЎЛМАГАН ЁКИ
БЕЛГИЛАНГАН
ТАРТИБИДА
АККРЕДИТАЦИЯДАН
ЎТМАГАН ТАЪЛИМ
ТАШКИЛОТЛАРИ
ТОМОНИДАН
БЕРИЛГАН ОЛИЙ
МАЪЛУМОТ
Тўғрисидаги
ҲУЖЖАТЛАР
НАФАКАТ
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИДА,
БАЛКИ БОШҚА
ДАВЛАТЛАРДА ҲАМ
ТАН ОЛИНМАЙДИ.**

► МАҲАЛЛА ЯНГИЛИКЛАРИ

«АСОСИЙ ЭЪТИБОР — АҲОЛИНИ РОЗИ ҚИЛИШГА ҚАРАТИЛАДИ»

Маҳаллада раис сифатида иш бошлаганимда, авваламбор, ҳалқ билан кенгашиб, муаммоларни ечиш бўйича режа тузиб чиқдик. Табиийки, мана шу режа асосида иккى йил давомида фаoliyati тизими давом этириб, долзарб масалаларга аҳоли билан биргаликда ечим топдик.

Масалан, маҳалламиздаги ичимлик сув тармоғи қувурларининг эскириб кетгани натижасида сув исроф бўларди. Аҳолини мурожаат қилимаган ери қолмаганди. Бу муммо 10 йиллик бошоғирик эди. Ўтган йили масала ижобий якун топди. Бурамату кўчасидаги 600 метр эскирган қувур янгисига алмаштирилди. Шунингдек, маҳалламиздаги электр кабеллар тармоғи ер тагидан ўтгани учун кўп нокулаликларга сабаб бўларди. Энди бу муммо ҳам ўтмишга айланди. 45 дона бетон таянч устунлар ўрнаталиб, ер тагидан ўтган кабеллар юқоридан тортилди. Яна бир муаммоломиз — Аҳси кўчасидан ўтган ариқ эскириб, деярли епилиб қолганди. Бунинг

натижасида ёғингарчиликда маҳалламиз кўчаларига сув тошарди. Утган йили 400 метр масофада янги ариқ қазилди ҳамда куши маҳаллалардан ўтвчи ариқларга туташтирилди. Аҳси ва Термиз кўчасининг 400 метр масофаси асфальтланди. Маҳалламизда 25 нафар ишсиз фуқаро бўлиб, янги тизим асосида уларнинг доимий бандлиги таъминланди. Бунинг учун маҳалламида буш турган бинода кичик корхоналар ташкил қилинди. Хунармандчилик корхонасида 6 та, косибичлик бўлимида 10 та иш ўрни яратилди ва 16 нафар маҳалладошимиз ишил бўлди. 9 нафарини маҳалламиз драйвери бўлган асаларичилк корхоналарига шогирд қилиб бердик. Қисқа пайтда улар

хунар ўрганиб, ҳозир ўзини ўзи банд қилди. Умуман, ўтган фаoliyati тизимида асосий эътибор аҳолини рози қилишга қаратилди. Шунгами, яқинда ўтган маҳалла раислари сайловида маҳалладошларим яна ишонч билдириб, қайта сайлашди. 7 820 нафар аҳолимиздан 12 фоизи сайловга таклифнома олган бўлса, 375 нафари овоз беришга чиқди. Шундан 65 фоизи мени кўллаб-куватлади. Табиийки, аҳолининг бу ишончи менга янада маъсулият юклади. Яқин йиллардаги режамизга кўра, маҳалламизда яна 600 метр ичимлик сув тармоғини янгилаш, кўчаларни асфальтлаш туриди. 12 та кўчамизга ёритиш чироқлари ўрнатамиз.

Намангандаги «Алномиш» маҳалла фуқаролар йигини раиси Абдумавлон ҲУЖДЕВнинг фикрларини Д.ЭШҚОБИЛОВА ёзib олди.